1893 — 1973
80
років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-0740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 67. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 11-го КВІТНЯ 1973 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, APRIL 11, 1973 No. 67. VOL. LXXX.

КОРОТКІ ВІСТКИ

Вівторок, 10 квітня 1973

ТРИЧЛЕННИЙ ФЕДЕРАЛЬНИЙ СУД УНЕВАЖНИВ стейтову програму допомоги шкільництву у стейті Ню Джерзі для приватних і парохіяльних шкіл. Такі школи мали б діставати фінансову допомогу з Трентону, висотою в 19 з половиною мільйонів долярів, зібраних з населення стейту у формі різних податків. Однак, суд вирішив, що допомога порушувала б Першу поправку до Конституції ЗСА про сепарацію Церкви від держави.

НАУКОВЦІ У БРУКГЕВЕНСЬКІЙ ЛЯБОРАТОРІЇ добилися незвичайного успіху з витворювання людської крови та формуючих її живих клітин — у тілі живої дослідної миші. Лябораторія міститься в Аптоні, на Лонг Айленді, і в ній вперше в історії зроблено експериментальний осяг. Це допоможе лікарям та дослідникам вивчати дуже скомплікований процес витворення й формування людської крови, як здорової, так і хворобливої, а також вивчати вплив різних ліків на людську кров.

КІЛЬКІСТЬ ЛЮДЕЙ НА „ВЕЛФЕРІ" У НЮ ЙОРКУ зменшилася за минулий місяць на понад 17 000 осіб. Це було рекордове зменшення за цей рік. Працівники суспільної міської опіки більш уважно контролюють тепер кандидатів і одержувачів „велферу". Це позначилося на значному спаді людей, що перебувають на утриманні міста: деякі „велферовці" побирали по дві допомоги на одну особу, подекуди виявились випадки, що допомога йшла для людини, давно померлої, а гроші забирав хтось інший.

АМЕРИКАНСЬКИЙ КОСМІЧНИЙ ДОСЛІДНИК „Піонер-ІІ", запущений до далекої плянети соняшної системи Юпітеру, пролетів уже віддаль в 1,4 мільйона миль від Землі. Науковці з лябораторії космічних дослідів у Пасадіні, Каліфорнія, запустили з ним у космос також і телескоп, який буде досліджувати Юпітер. Дослідна ракета має долетіти до Юпітера в другій половині наступного року.

СЕНАТОР - ДЕМОКРАТ ВІЛЛІЯМ ПРОКСМАЄР із Вісконсину скритикував занадто великі видатки на розвідчо-інвестиґаційну службу. Він вважає, що ті видатки можна б легко скоротити на один більйон долярів. Сен. Проксмаєр сказав, що точної суми, призначеної на видатки розвідки, ніде не опубліковано, але він припускає, що йдеться про яких 6 більйонів долярів річно.

У ДЕЯКИХ ДАЛЕКИХ СЕЛАХ НА ПІВДНІ в Чіле убогі селяни самовільно відбирають у більших землевласників землю, навіть якщо власник посідає менше чим 200 акрів орної землі. За вказівкою марксистського уряду, селяни можуть розпарцелювати землю великого землевласника, але не середнього, без якого сільське господарство в Чіле може остаточно занепасти. За 600 миль від Сантіяго в селі біля Пуерто Монтт селяни вбили землевласника, німецького колоніста з давніх часів.

У МЮНХЕНІ ПРОГОЛОШЕНО, що Фондація ім. Конрада Аденауера признала нагороду вартости 10.700 дол. колишньому американському високому комісареві у Західній Німеччині генералові Люшіюсові Клеєві. Урочисте вручення тієї нагороди мало відбутися у Західньому Берліні, але тому, що 76-тилітній ген. Клей не буде всилі прибути туди, то нагороду вручать йому в наступному місяці у Ню Йорку.

ДО ПРАГИ ПОВЕРНУЛИСЯ чесько - словацькі комуністичні проводирі Густав Гусак, Василь Біляк, Йосиф Корчак і Зденек Жужка, які їздили на Кубу до Фіделя Кастра. Вони переговорювали на Кубі про затіснення політичних, культурних і економічних взаємин та підписали консулярний договір.

В ІЗРАЇЛІ ПРОГРАВ тамошній військовий міністер генерал Моше Даян, який палко поручав колонізувати ізраїльцями окуповані Ізраїлем арабські землі. Ізраїльський уряд рішив великою більшістю голосів зберегти політику, стосовану від кінця війни у 1967 році, яка забороняє купно землі в арабських власників на окупованих землях. Ізраїльський прем'єр Голда Меїр і міністер закордонних справ Абба Ебан вважали, що зміна тієї політики загострить політичну ситуацію і поменшить шанси замирення з арабами.

У ГЕЛЬСИНКАХ, ФІНЛЯНДІЯ, ПЕРЕРВАНО на три тижні тамошню Підготовну конференцію запланованої на літо цього року Паневропейської конференції безпеки. На тій Підготовній конференції з участю 24-ох держав будім-то прийшло до якогось „поступу", але назагал та підготова йде так пиняво, що не відомо ще, коли паневропейська конференція відбудеться.

ІНДІЙСЬКЕ ВІЙСЬКО ВМАРШУВАЛО до малої гімалайської держави Сіккім, яка стояла під „протекторатом" Індії. Володар Сіккіму король Пальден Тондуп звернувся до Індії за допомогою проти бунту тамошніх громадян: коло 15.000 озброєних опозиціоністів вмаршували до столиці Сіккіму Ганґтоку і погрожували здобуттям королівського палацу. Причина бунту — анахронічні диктаторські методи правління короля, який не хоче ввести будь-які новітні реформи, дармащо сам він одружений з освіченою американкою.

У ЗАХІДНЬОМУ БЕРЛІНІ ВІДБУЛАСЯ демонстрація коло ста „лівих" студентів, насправді комуністів, перед американською амбасадою. Демонстранти прорвали кордон поліції і вибили вікна та поламали входові двері, поки розігнала їх поліція. Демонстранти рекрутувались з студентів недалекого від амбасади політехнікуму.

На два дні відчиняють парк при Білому Домі

Вашінґтон. — Розташована на 200 миль на південь від Ню Йорку американська столиця у ці дні покрита цвітом: зацвіли тисячі азалій та багато різного виду інших дерев і кущів. Маси вашінґтонців і туристів, у тому й закордонних, подивляють красу славних японських вишень, які щорічно розквітають у першому тижні квітня. З Білого Дому тим часом повідомлено, що в суботу й неділю 14 і 15 квітня вперше для публіки буде відчинений доступ до парку при Білому Домі. Цей парк відомий своїм естетичним виглядом, плянуванням та різноманітними квітами. Бажаючих прогулятися по парку будуть супроваджати його охоронці, а члени обслуги Білого Дому даватимуть відповіді на запитання, але тільки про сам парк: його історію, його плянування, види рослин тощо.

Сенатор П. Юзик брав участь в дебаті на тему 18-ої річної північноатлянтійської асамблеї

Оттава. — 8-го квітня тут закінчилася в канадському Сенаті дебата над вислідами праці 8-ої річної Північноатлянтійської Асамблеї, яка відбувала свої наради в Бонн 20-24 листопада 1972 р. На закінчення дебати 3 квітня з довшою промовою в Сенаті виступив сенатор Павло Юзик, займаючи становище до ряду справ, що стосуються праці цього північноатлянтійського парляменту та плянів і проєктів НАТО, а також до недалекої загальноевропейської конференції безпеки та співпраці. Сенатор Юзик висловився у підтримку всіх цих членів цієї Асамблеї, які остерігали перед надто поспішним намаганням досягнути погодження з СССР та совєтським бльоком. В першій мірі, сенатор підтримав думки і вимоги, щоб найперше цілком впорядкувати внутрішні відносини в НАТО, бо тільки тоді західні держави будуть могти успішно вести переговори з СССР. Окрему увагу сенатор Юзик присвятив питанню „обміну ідей та людей" між країнами західнього світу та СССР і совєтським бльоком. В часі 18-ої сесії в Бонн сенатор Юзик був членом Комітету для справ освіти, культури та інформації і тепер в часі дебати в Канадському Сенаті він точніше з'ясував пропозиції цього Комітету.

ПРОФ. Л. ПЛЮЩЕВІ ЗЛАГІДНИЛИ ПРИСУД

Київ. — Верховний суд Української ССР розглянув дня 5 квітня ц. р. касаційну справу відомого дисидента, математика і працівника інституту кібернетики, проф. Леоніда Плюща, засудженого на досмертне ув'язнення у психіятричній лікарні суворого режиму. У висліді розгляду суд вирішив замінити проф. Л. Плющеві ув'язнення у психіятричній лікарні особливого режиму на таке ж досмертне перебування у психіятричній лікарні звичайного режиму.

Д-р Орест Попович взяв участь як представник ЗСА в американсько-японській науковій конференції

Ню Йорк. — Минулого тижня повернувся д-р Орест Попович, професор хемії Бруклинського Коледжу Міського університету Ню Йорку, з поїздки до Токіо, де він репрезентував ЗСА, як офіційний обсерватор на Американсько-японській науковій конференції на тему „Електрохемія в неводних розчинах і їх приміщення в аналітичній хемії". Ця конференція відбулася в днях від 19-го до 23-го березня і в ній взяла участь американська делеґація на чолі з проф. Джорденом у складі 8 доповідачів і 3 обсерваторів. Представники Японії виголосили 13 доповідей і мали більше обсерваторів. Д-р Орест Попович брав участь в трьох днях Конференції із доповідями та двох днях, в яких відбулася дискусія, д-р Орест Попович виголосив окрему надпрограмову дискусійну доповідь, як відповідь та доповнення до програмових доповідей з ділянок хемії, які є спеціяльністю професора Поповича. Учасники Конференції відвідали катедри хемії Університету в Токіо і в Токійському Технологічному Інституті, як теж відбули тури по Токіо після офіційних засідань, зустрічаючи всюди надзвичайну гостинність японських господарів. Членами американської делеґації були професори таких університетів: Каліфорнійський Інститут Технології, Університет Тексасу, Університет Піттсбурґу, Університет стейту Ню Йорк у Боффало, Пенсильвенійський Стейтовий Університет, Університет Стейту Луїзіяни, Університет Стейту Каліфорнії в Лос Анджелес, Університет Північної Каролайни і Бруклинський Коледж Міського Університету Ню Йорку.

Д-р Орест Попович, професор хемії Бруклинського Коледжу, відомий теж як визначний шаховий майстер і переможець цілого ряду турнірів УСЦАК і СУАСТ, як також американських турнірів.

У Ню Йорку відбулася річна нарада представників Відділів „Самопомочі"

Ню Йорк. 7-го квітня 1973 р. відбулася в Ню Йорку Річна нарада представників Відділів ОУА „Самопоміч", в якій взяли участь також члени Головної Управи, Головної Контрольної Комісії та Головного Товариського Суду. На нараді були заступлені 9 Відділів, а саме: Балтимор, Гартфорд, Джерзі Сіти, Елізабет, Нюарк, Ню Йорк, Пассейк, Філядельфія, Честер. Централю Товариства Української Кооперації (ТУК) репрезентував Юліян Ревай, довголітній голова Головної Управи Самопоміч і почесний її член, який склав від Централі ТУК привіт і побажання якнайкращих успіхів у нарадах. Управи Відділів Чикаґа, Детройту й Клівленду переслали привіт, а Відділи Чикаґа й Детройту переслали теж звіти з їх діяльности.

Після молитви відкрив нараду короткою промовою голова Централі Самопомочі Степан Спринський, який, вітаючи присутніх представників Відділів і гостей, заявив, що ОУА „Самопоміч", як загально - громадська організація вступила в друге 25-річчя діяльности і що так Централя, як теж Відділи, повинні подвоїти свою працю, зокрема на відтинку Суспільної Опіки. Голова з'ясував у короткому звіті працю Головної Управи, а зокрема після останнього З'їзду делеґатів. В організаційній ділянці завдяки його стараннями засновано новий Відділ Самопомочі в Бостоні, Масс., де з огляду на чисельну українську громаду вибрана Управа має всі дані на розгорнення належної діяльности. В ділянці допомоговій на розіслані ним допомогові збіркові листи вплинуло до каси Гол. Управи від поодиноких осіб майже 1,400 дол. Так Головна Управа, як теж він особисто, докладали всіх старань, щоби бути в безпосередньому контакті з Управами й членством Відділів.

Вичерпний звіт з діяльности Головної Управи за минулий рік подав секретар Головної Управи д-р Василь Палідвор, підкреслюючи найважніші ділянки праці, а саме культурно - освітню, організаційну, допомогову, внутрішнього діловодства, уділювання правних чи інших порад для членів у їх різних життьових потребах. В справах соціяльного обезпечення і т. зв. „велфару" діставали члени поради й допомогу від д-ра М. Шпитка, реф. зовнішніх зв'язків при Гол. Управі. У справах фінансової господарки Гол. Управи одержали присутні на письмі фінансове зіставлення, а фінансовий референт Іван Гурик подав ще деякі пояснення. Про спра-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Міжнародна Мирова Комісія у В'єтнамі покищо припинила свою діяльність

Сайгон. — Чотиричленна Міжнародна Контрольна Комісія для справ перемир'я у В'єтнамі припинила свою діяльність у протесті проти постійного обстрілювання комуністами гелікоптерів тієї Комісії. В минулу суботу комуністи обстріляли два гелікоптери, які везли членів тієї Комісії на територію під комуністичною контролею, при чому комуністична сторона була заздалегідь про це повідомлена. Один гелікоптер був поцілений ракетою, впав на узбіччя гори, розбився і внаслідку згинули всі 9 осіб, що були в ньому, між ними й два американські члени залоги. Другий гелікоптер, який летів зараз за ним, був поцілений крісовими кулями, але встиг приземлитися, легко пошкоджений, проте без людських втрат. Голова канадійської делеґації в отій Міжнародній Контрольній Комісії генерал Дункан А. МекАльпін рішуче відкинув комуністичне виправдування, що ті гелікоптери будім-то відхилились від умовленого шляху. Гелікоптери були помальовані на чорно й срібно з зеленими смугами та великими літерами Міжнародної Комісії і ті, які стежили з землі, не могли не бачити тих виразних знаків. В кілька годин після того „нещасливого випадку", як це назвали комуністи, також в обширі дельти Меконґу комуністи обстріляли гелікоптер 2-членної Комісії Південного В'єтнаму і В'єтконґу, але, на щастя, обійшлось без людських жертв. Міжнародна Контрольна Комісія зголосила рішучий протест проти такого яскравого порушування перемир'я та актів терору проти членів Міжнародної Комісії.

Ізраїль перевів рейд у центрі Бейруту, столиці Ливану

Бейрут. — Ізраїльські вояки, прилетівши гелікоптерами від сторони моря до столиці Ливану Бейруту і найближчого біля Бейруду містечка Сідону, зодягнені у цивільні одяги, наскочили на будинки, що їх займало командування арабської партизанської організації, вбили коло 30 арабів і між ними другого найвищого ступнем лідера партизанів в центральній партизанській організації Аль Фатах, Мохаммеда Юссефа Найяра. Його дружина була важко поранена, а сина ізраїльці схопили. Згинув теж у стрілянині другий видатний партизанський провідник, Камаль Адван, а третього знайшли вбитого в його помешканні. Це був перший випадок, що Ізраїль перевів рейд проти партизанських домівок у центрі будь-котрого арабського міста. За ізраїльським повідомленням, ізраїльці перевели атаку проти „баз терористів" і всі учасники того рейду вернулися, при чому чотири були поранені. Рейд переведено з великою прецизністю на основі детальних інформацій розвідки. Той рейд переведено в кілька годин після того як арабські терористи намагалися схопити ізраїльський літак з летовища біля столиці Кіпру Нікозії. Водночас інша група тих арабських терористів напала на будинок ізраїльського амбасадора у Нікозії. Обидві ті атаки не вдалися. Ізраїльська сторожа стрілила з скорострілла з вікон літака на атакуючих і вбила одного, другий піддався, а третій утік. Ті, що атакували будинок ізраїльського амбасадора, кинули туди бомбу, яка наробила матеріяльної шкоди, але нікого не вбила ні поранила. Кіпрська поліція вбила одного напасника і схопила трьох арабів. При вбитих і арештованих знайдено мапу, яка вказувала на повітряний шлях до Тріполі в Лівії, як теж листа до кіпрських властей, в якому терористи „просять вибачення", що війну проти Ізраїлю перенесли на Кіпр.

В'єтконґ не буде репрезентований при ОН

Об'єднані Нації, Ню Йорк. — Курт Вальдгайм, генеральний секретар ОН, повідомив про те, що т. зв. Провізоричний революційний уряд Південного В'єтнаму (В'єтконґ) не може мати свого офіційного представника при Об'єднаних Націях. Як відомо, в час підписання договору про перемир'я у Парижі генеральний секретар ОН погодився на те, щоб В'єтконґ відкрив своє бюро при Об'єднаних Націях та дістав статус офіційного обсерватора при ОН. Це погодження викликало протести з боку деяких держав в тому й збоку ЗСА. Відмовляючи делеґації В'єтконґу права на статус офіційного обсерватора при ОН, Курт Вальдгайм покликався на леґальні причини, мовляв, В'єтконґ не є ані членом ОН, ані членом будь-якої спеціялізованої аґенції ОН. Згідно з дотеперішньою практикою, статус офіційного обсерватора могли мати тільки ці держави, які не є членами ОН, але які являлися членами спеціялізованих агенцій ОН (напр. ЮНЕСКО, Світова Організація Здоров'я тощо). Такий статус вже має при ОН уряд Південного В'єтнаму і допущення представників В'єтконґу означало б подвійне представництво для тієї самої країни. Уряд ЗСА, між іншим, виразно протиставився наданню офіційного статусу обсерватора В'єтконґові, а навіть повідомив генеральний секретаріят ОН, що представники В'єтконґу не дістануть віз і не матимуть в ЗСА дипломатичного статусу. Для самого Вальдгайма ця ситуація виявилась досить неприємною, але, як тепер видно, він мусів поступитися під натиском з різних сторін і відмовитися від свого початкового пляну.

Валентин Сімянців опублікував книжкою спомини про „Студентські часи"

З друкарні „Свободи" вийшла накладом автора книжка Валентина Сімянцева: „Студентські часи", мистецька обкладинка інж. Юрія Матушевського, 174 сторінки, з численними світлинами. Це спомин Автора з років 1923-1929, як він утік з Польщі, де опинився після програ українських Визвольних Змагань, до Чехо-Словаччини, і як він студіював у Сільсько-Господарській Академії у Под'єбрадах, яку закінчив, як дипломований інженер гідротехніки. Ціла книжка присвячена С.-Г. Академії, коротка історія якої включена до тих споминів. Валентин Сімянців — колишній активний вояк в Армії УНР, видав був уже у В-ві „Червоної Калини" „Спогади Богданівця", друкував теж свої спогади в різних журналах. На цю останню книжку склалися фейлетони, друковані у „Свободі" та згодом доповнені додатковим рукописом. У книжці поміщені світлини найвидатніших діячів С.-Г. Академії. Автор — відомий скульптор, що виставляв свої твори на кількох виставках Об'єднання мистців українців в Ню Йорку, живе постійно у Вашінґтоні, де бере активну участь у місцевому громадському житті.

Економічна допомога для СССР — це скріплювання „потенційного ворога", твердить „Дейлі Телеґраф"

Лондон. — Під промовистим наголовком „Їхні гармати — наше масло", консервативний щоденник „Дейлі Телеґраф" застановляється над наслідками економічної допомоги, яку вже дає і яку хоче навіть збільшити для СССР західній світ, намагаючися втримувати добросусідські взаємини з СССР. „Дейлі Телеґраф" пише:

„Не зважаючи на низький життьовий стандарт, незадовільну економічну продуктивність і просто неймовірно злий стан колективізованого сільського господарства, Варшавський Пакт досягнув військової переваги у відношенні три до один над НАТО в Европі і це продовжує збільшуватися. Якщо щонебудь має вийти з конференції в справі европейської безпеки і взаємного збалянсованого обмеження збройних сил, західні партнери Росії у „відпруженні" та „коекзистенції" мусять переконати її, що справжня перешкода до дійсного порозуміння випливає з теперішнього невиносного здебалансування. Загрозливим фактом є це, що її сучасна, у негайному розпорядженні, військова сила далеко перевищує будь-яку оправдану вимогу леґітимної оборони. Дійсне довір'я можна буде досягнути тільки шляхом набагато більшого обмеження збройних сил з боку Варшавського Пакту, як з боку НАТО. Але Росія відмовляється поступитися. Вона самозадоволено і впевнено очікує дальших односторонніх обмежень з боку НАТО шляхом відтягнення американських частин, а також шляхом бюджетових обмежень, доконуваних щораз то багатшими, але щораз то менше чутливими на потреби оборони европейськими членами. Одинокий тиск на Москву є внутрішнього порядку з уваги на прагнення населення підвищити життьовий стандарт. Західні країни готуються постачати у масивній формі громадянський сектор комуністичних країн технологією, якої їм бракує з уваги на те, що вони давали пріоритет військовому секторові. Треба, однак, сумніватися, чи вони (тобто західні держави) матимуть з цього якусь користь, звільняючи Росію з її самонакладеною ділемою без усунення властивих причин. За те не можна сумніватися у безглузді почину перекидати до Росії по демпінговим цінам великі кількости масла і пшениці, з втратою яких 200 млн фунтів для Европейської Економічної Спільноти, як це є тепер. Причиною цієї „гори масла" й інших надвишок, яких в той спосіб (Захід) визбувся, є структуральна надпродукція, спричинена штучно високими цінами, що їх платять сільськогосподарським продуцентам у Спільноті. .. Така ситуація є багатим жнивом для французьких фармерів. Їй сприяє Франція, щоб здобути для себе політичну прихильність Росії. Але Британія приєдналася до Спільноти тому, щоб посилити европейську єдність та безпеку, а не щоб вести головний тягар у субсидіюванні потенційного ворога".

УВАН вшановує пам'ять проф. Володимира Міяковського в першу річницю смерти

Ню Йорк. — Вшановуючи пам'ять померлого минулого року керівника Музею-Архіву УВАН і дійсного члена УВАН, видатного літературознавця й історика сл.п. проф. Володимира Міяковського, Українська Вільна Академія Наук у ЗСА присвячує йому пленарну конференцію. Відбудеться конференція в суботу 14 квітня ц.р. У програмі конференції, що її відкриє президент УВАН проф. Олександер Оглоблин, передбачена його ж доповідь на тему „Володимир Міяковський на тлі доби", як також доповіді проф. Василя Омельченка „Життя і діяльність проф. В. Міяковського" і д-ра Марка Антоновича „Історія XIX-го сторіччя в наукових працях В. Міяковського". Відбудеться конференція в залі УВАН при 206 Вест 100-а вул. Початок о год. 4-ій по пол.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ЦеСУС ПАМ'ЯТІ Д-РА Д. ДОНЦОВА

Ню Йорк. — З приводу смерти бл.п. д-ра Дм. Донцова Центральний Союз Українського Студентства (ЦеСУС) опублікував окреме повідомлення, яким „віддає пошану і честь д-рові Дмитрові Донцову, як одній із найвизначніших постатей в історії України в двадцятому столітті". На похоронах бл.п. Дм. Донцова у Савт Баунд Бруку 4 квітня ЦеСУС репрезентувала д-р Іця Гікава, яка також сказала прощальне слово від імени українських студентів в часі похоронної тризни.

В НЮ ЙОРКУ ВІДБУДЕТЬСЯ ПАНЕЛЬ ПРО 1-шу ДИВІЗІЮ УНА

Ню Йорк (О.Л-ий).— Першою імпрезою, якою Крайова Управа Братства кол. вояків 1-ої Української Дивізії Української Національної Армії в ЗСА починає відзначувати цьогорічний ювілей 30-річчя створення Української Дивізії, буде Конференція-Панель на тему „1-ша Українська Дивізія в історичному аспекті", що відбудеться в суботу, 14-го квітня 1973 р. о 4-ій год. по пол. в залі Українського Інституту при 2 Схід 79 вул. в Ню Йорку. В панелі візьмуть участь: д-р Юліян Ревай, інж. Оксана Щур, проф. д-р Володимир Трембіцький, д-р Михайло Сосновський, проф. д-р Олександер Лужницький, інж. Михайло Ліщинський, ред. Всеволод Будний і д-р Роман Дражньовський, як координатор. Після панелю будуть запити й дискусія.

ДОПОВІДІ В ДЕТРОЙТІ, ПАРМІ-КЛІВЛЕНДІ ТА У ПІТСБУРЗІ

Чикаґо. — Згідно з інформацією Крайової управи ТУСМ в ЗСА дальший цикль доповідей про сучасний стан в Україні відбудеться в Детройті 13 квітня (заля української католицької парафії св. Йосафата, Воррен, Мич.), Пармі-Клівленді 14 квітня (заля середньої школи парафії УКЦеркви) та у Пітсбурзі 15 квітня (заля української католицької парафії св. Івана Хрестителя). Початок зібрань у Детройті та Пармі — год. 7:30 вечера, а у Пітсбургу — год. 4 по полудні. Доповідатимуть: д-р Юрій Кульчицький з Огайського університету та д-р М. Сосновський.

ВИСТАВКА М. УРБАНА

Чикаґо. — З нагоди виставки українського маляра і скульптора Михайла Урбана, Український Інститут Модерного Мистецтва, УІММ, видав великого формату кольоровий каталог з його 12 творів, з яких деякі репродуковані на кольорових і чорно-білих світлинах. Виставка в домі УІММ триватиме до 29-го квітня, при 2247 West Chicago Avenue.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Ветерани

Коли на 7-ій Сесії УНРади у грудні минулого року в Лондоні один промовець висловився легковажно про „немічних ветеранів" колишніх українських армій, то присявні імпульсивно запротестували. Промовець перервав свій виступ і згодом перепросив за цю свою необережну заввагу. Проблема ветеранів актуальна і у нас і в інших народів. Ветерани визвольної війни - революції відходять у засвіти згідно з законом природи. Вони відіграли величезну ролю в Західній Україні між двома світовими війнами, ставши там неначе громадською елітою та зайнявши керівні становища в різних ділянках зорганізованого життя — у легальному секторі й у підпіллі. Ветерани, зорганізовані у колишній Стрілецькій Громаді в Америці, відіграли й тут у 20-их і 30-их рр. провідну ролю. На жаль, активна участь у громадському житті молодших на одну генерацію колишніх членів I Української Дивізії і УПА не така численна й провідна, як вона могла б бути.

В американському суспільстві дуже актуальна тепер проблема двох з половиною мільйонів чоловіків, що перейшли через В'єтнамську війну. Пішовши до війська і вийшовши з нього здебільша без фахової освіти, цим людям дуже важко знайти працю. З початком цього року було ще коло 300.000, які були або безробітними, або з конечности прийняли будь-яку „чорну" роботу. Коло 178.000 не дістали „почесного звільнення" з війська внаслідок різних провин чи користування наркотиками, і їхня доля особливо гірка. І Президент і Конгрес свідомі розбіжности між теорією, що тих, які боролися за батьківщину, треба особливо шанувати, і практикою — як забезпечити всім їм пристойні умовини життя і праці у післявоєнному часі. Але поруч із цим невідрадним станом є такі світлі приклади, як заяви деяких колишніх летунів, недавніх поворотців з комуністичного полону, де вони страшенно натерпілись, що коли б сказати їм знову летіти у бойових місіях, — то негайно вилетіли б.

Одною з головних причин прогри українських визвольних змагань було виховування юнаків у презирстві до військової служби. Тому ми не мали або мали замало своїх старшин та підстаршин і мусіли притягати чужинців. Треба защепити українській молоді іншу психіку, інший підхід до війська. Коли Україна має ще перед собою важкий і довгий змаг за волю, то нема місця в українському народі і в українській вільній громаді на пацифізм з його відразою до військової уніформи.

Першоквітневий жарт

День першого квітня серед багатьох народів славиться, як день веселих і дотепних жартів.

Московські урядові „Известия" з 1-го квітня 1973 року, не маючи на увазі жартів, надрукували повідомлення ТАСС: „Книжка Урго Калева Кекконена російською мовою". Идеться про книжку, яку щойно видало видавництво „Прогрес" — збірку промов президента напіввільної держави Фінляндії, виголошених ним у 1967-1973 роках. Така підкреслена увага червоної Москви до столиці Фінляндії Гельсінкі не даремна. Здається, дотепер ще не виходили збірники промов у перекладі на російську мову ні одного президента чи прем'єра вільної країни Заходу і не розповсюджувалися на території, де „партія веде". Такого лібералізму не допускався ні один вождь „світового пролетаріяту", не допустив би цього і Л. Брежнєв. Підзаголовок книжки звучить: „Добросусідство, співпраця, взаємозрозуміння". Книжка вийшла до 25-річчя укладення договору між СССР і Фінляндією про „дружбу, співпрацю і взаємну допомогу". Договір про дружбу? — так, Москва його вимагала і уклала з країною, на яку СССР напав напередодні Другої світової війни, відібрав фінські землі на північ від Ленінграду, русифікує відібрану тоді Карелію. На тих відібраних землях загинули десятки тисяч червоноармійців, і між ними багато українців, бо Сталін кидав війська з України на фінський „імперіялістичний" фронт, хоча формально воювала нібито лише Ленінградська військова округа. Українці, білоруси, грузини мали вмирати — за поневолення Фінляндії! Ніхто й донині не знає, де поділися кількадесят тисяч совєтських вояків, які перейшли на фінську сторону або попали в полон, і потім їх ослабла Фінляндія була змушена видати московському ведмедеві.

Московсько - совєтська імперія чинила й чинить натиск на малий фінський, „зневтралізований" народ. Колись президент Паасіківі, а тепер Кекконен стараються якось задовольняти московські апетити. Західні демократії лише констатують політичну повільну смерть народу суомі — фінської держави, а Москва вже плянує черговий першоквітневий „жарт" — фінляндизацію Західньої Европи.

ФРАНЦІЯ ПІСЛЯ ВИБОРІВ

Париж. — Минув місяць після виборів, які справді були зрушили Францію. Годі сьогодні повертатися до аритметики, бо вона відома. Тепер час на її аналізу.

Голлісти дістали більшість, утративши повну перевагу, яку мали з 1968 р., коли втратили понад 100 послів. Це багато, але це не сенсація, бо ця втрата дуже мала в порівнянні з „нормальним" 1967 роком, коли 1968-ий вважати за вийнятковий: тоді вибори відбувалися під загрозою лівої революції. І то крайньо лівої, проти якої рішуче виступила була компартія.

З цього страху перед лівою революцією в останніх виборах всі витягали висновки. Голлісти знову ставили наголос на небезпеку приходу до влади соціялістично-комуністичної коаліції. Комуністи пішли на опортунізм, на поступки соціялістам, і їхня „спільна програма уряду" на випадок перемоги у виборах виразно говорила, що ніхто не має наміру ні робити революцію, ні навіть будувати соціялізм, а лише вводити „передову демократію", яка заперечувала б основи наявного режиму. А що цей режим не був такий поганий, що він міг похвалитися за 15 років реальними осягами, у виборах взяли участь 82 відс. виборців (небувале для Франції число), і в страху перед радикальними змінами — до зміни режиму таки не дійшло.

Але виявилось загальне бажання змін, реформ. Абстрагуючи від назви, „реформатори" (коаліція Ж.-Ж. Шрайбера й центру) здобула 14 відс. голосів. Дуже багато здобули соціялісти. Так багато, що говориться про відродження соціялістичної партії. Комуністи дістали 21 відс. голосів, що — за вийнятком 1968 р. — являє від часу закінчення війни нормальний відсоток.

Живемо в добі, коли не можна оперувати „абсолютними поняттями". Маємо на увазі факт, що скаля вартостей завжди була відносна. Коли в Південній Америці за комуністів чи крайніх лівих голосує справді пролетаріят, то у Франції пролетаріяту в марксистському розумінні (в розумінні кляси, яка не має нічого втрачати, крім кайданів) — уже давно нема. Тому „революція" 1968 р. не могла вдатися. Але й цивілізовані та багаті країни, як ось Франція чи й ЗСА, не позбавлені контрастів. Авжеж, робітник сьогодні заробляє щораз більше, він має помешкання чи хату, їздить власним автом, має вакації (4 платних тижні у Франції). Перед ним не стоїть проблема обіду, як на Кубі, ні одягу для себе і дітей, як в СССР. Але в порівнянні з загальною стопою життя він невдоволений.

Тому замість колишнього гасла „Хліб — голодним" чи „Земля — селянам" приходить гасло „якости життя". Робітник не може задовольнитися самим лише збільшенням платні. Його мучить одурманююча праця на конвеєрі чи при будь-якій машині, коли темп цієї одноманітної праці щораз збільшується. Його не зовсім задовольняє і власна хата чи авто, коли міста розростаються так, що він чимраз більше витрачає часу на транспорт і чимраз менше перебуває в хаті, маючи чимраз менше можливости їздити тим автом задля приємности. Ці два моменти дуже болять не лише робітникам, але й середнім та навіть вищим кадрам.

Вирішення цих загальних негативів нашої цивілізації — дуже складне. Їх не розв'язати соціялізмом совєтського зразка. Але залишити їх на самоплив — також не можна. Робітник і взагалі кожен працюючий хоче своєї участи в розв'язуванні цих проблем. В першу чергу — керуванням підприємством. „Партиципація" і стала гаслом нашої доби. Але це гасло має слабі перспективи щодо швидкого здійснення. Ясно, що ліві обіцяють найбільше.

Це — соціяльний бік справи. Але є й політичний. У Франції політичний бік набирає окремого значення, бо французи люблять зміни. 15 років влади ґоллістів — це задовгий час. Та й соціологічно доказано, що будь-яке середовище не може так довго керувати життям, коли воно не еволюціонує пропорційно швидко. А відомо, що влада завжди сприяє певному закостенінню. Тому голлісти й втратили стільки голосів.

І тепер перед ними стоять різні проблеми в цих двох площинах: соціяльній і політичній.

У соціяльній вони приобіцяли реформи, зовсім подібні, коли не тотожні з тими, що їх обіцяли соціялісти з комуністами. Залишається тільки питання їх фінансування. Ліві обіцяли фінансувати їх шляхом оподаткування капіталу, зменшення видатків на оборону тощо. Голлісти ледве чи зможуть піти цим шляхом, а інших небагато, хоч вони очевидно є. Щоб не дати їм спокійно шукати цих шляхів, ліві вже починають соціяльні заворушення. І тут можуть бути несподіванки.

Ось уже почалися страйки, яких комуністи не викликали. Викликали їх крайні ліві, взявши за базу чужинецьких, в більшості — кольорових робітників, найбільших пролетарів, які до синдикатів властиво не належать. Синдикати, не погоджуючись з такою методою і такою базою, не можуть виступити проти, бо мова справді про найгірш оплачуваних і найгірше трактованих робітників. Це може знову стати детонатором вибуху, хоч не мусить, як і страйк середньошкільників, маніпульованих крайніми лівими, проти військової служби.

Щоб дати собі раду з соціяльними проблемами, уряд мусить мати якнайменше невдоволених серед політичних сил. Тому перед ним стоїть питання збільшення вахляра прихильників вибраної більшости. Тому всі нетерпеливо чекають зформування нового уряду, який покаже, наскільки голлісти потраплять заспокоїти, допустити до голосу не так властиву опозицію, як внутрішню. Затримання попереднього прем'єра, Мессмера, не дуже багато в цьому напрямку заповідає. Але без поширення вахляра уряду не обійдеться.

Тим більше, що уклад сил в парляменті тепер буде таки інший, а з тим і мусить змінитися його роля. Згідно із зобов'язуючою тепер конституцією про все рішає властиво президент. Парлямент схвалює закони, а до політичних справ має, у всякому разі від часу приходу до влади де Голля, мало впливу. Формально можна було б зберегти цей стан, але з ризиком поважних ускладнень. Вистачить малих пересунень при голосуванні, і можна провести т. зв. ухвалу цензури, що змушує президента міняти уряд. При черговій „цензурі" він мусів би хіба розв'язати парлямент, і тоді країна стає перед невідомим, як вислідом гри розбурханих таким розв'язанням пристрастей.

Тож усі вважають, що, не зважаючи на конституцію, президент і більшість рахуватимуться з парляментом більше як досі, коли в ньому не було жадного ризика для уряду й панівної більшости.

Таким чином — тільки посередньо, нехай у малій мірі — останні вибори таки вже спричинили підставу для змін. Не режиму, а виконування ним влади. Тут буде багато труднощів, багато несподіваних ситуацій. І це вимагає від режиму більшої гнучкости, більше охоти до зговорювання з усякою опозицією. Отже, вимагає зміни психологічного наставлення. Від деякого патерналізму президент мусітиме перейти до складової політичної гри, до чого досі не був зобов'язаний. Словом — тепер президент мусить позбутися підстав для закидів, що він обмежує демократію у Франції. Мусить передбачати далекойдучу мутацію укладу сил, посвяту голлістської амбіції, яку важко втримувати без де Голля.

Ці вибори принесли поразку лівиці. Перед соціялістами стала спокуса: стати основним носієм бажання реформ, що відповідали б життьовим змінам. А з тим і спокуса — зірвати альянс з комуністами, з якими годі здійснювати демократизацію соціяльних відносин. У такій констеляції поразка голлізму була б у майбутньому поразкою комуністів. І за цю основну проблему йтиме бій найближчими роками. У парляменті й в екзекутиві.

Т. Дж.

НАРОДЖЕННЯ „НОВОЇ ТРАДИЦІЇ" В СССР

Совєтські правителі здають собі справу з того, що їхній плян вирощення нового типу т. зв. радянської людини — діло не легке. В гру тут входить цілий ряд факторів, зокрема психологічного характеру, яких не можна змінити ніяким „указом" і ніякою резолюцією Політбюра чи й цілого ЦК КПСС. Один із таких факторів, який корениться в глибині національної психіки проникає всі аспекти національного життя, — національна традиція. Ідеал „радянської людини" перекреслює національну традицію, а політика, яка хоче здійснити цей ідеал, мусить за своєю природою бути політикою, спрямованою якщо не на цілковите знищення національної традиції, то принаймні на перетворення її шляхом виелімінування всіх тих елементів, які визначають її зміст та суть.

У московських „Известиях" з 11 березня появилася знаменна за своїм спрямуванням редакційна стаття „Народження традиції", у якій накреслено головні засади, що їх за директивою совєтсько - російського керівництва покладено в основу нової „радянської традиції", яка у свою чергу має стати опертям запроєктованої „радянської людини" і „радянського народу".

„Виховання суспільної свідомости всіх громадян — одна з найважливіших складових частин процесу комуністичного будівництва. Процес формування нових суспільних відносин супроводиться у нас, зокрема, народженням нової радянської обрядовости, нових масових свят, нових традицій" — читаємо у згаданій статті. Далі вичислюється різні вже нібито усталені нові традиційні форми підсовєтського побуту, як „посвячення у робітники" з окремим ритуалом, прийняття присяги в совєтській армії, „посвячення в студенти" тощо.

Мета нових „обрядів", „ритуалів", „свят" — „виховувати у людей високі моральні прикмети, допомагати формувати комуністичний світогляд", а одночасно „витискати із свідомости старі, віджилі побутові основи". Очевидно, газета не закликає цілком відкидати „залишки минулого" чи такі „традиційні свята", як „зустріч Нового Року чи проводи російської зими", але й тут, зберігаючи „кольорит старовини", мають бути включені нові, вже совєтські елементи.

За словами газети, однією з найбільших турбот місцевих совєтів є „пропаганда і організація нових радянських традицій, ритуалів, громадянських обрядів" згідно з загальними директивами партійного керівництва. Навівши ряд зразків таких нових „обрядів" та „ритуалів", „Известия" відзначають, що в такий спосіб „соціялістична обрядовість допомагає формувати у людей почування радянського патріотизму, виховує колективізм, дружбу, товариськість та взаємодопомогу".

Якщо вірити запевненням газети, то за останні роки „радянські обряди... поширилися: Партійні, радянські, профспілкові, комсомольські органи, працівники культурно-освітніх установ намагаються підхопити, розвинути, закріпити на практиці все цінне й корисне, яке зродилося з народної ініціятиви". Все таки, є труднощі, а також є факти, коли те формування „р а д янських традицій" приймає „виразно надумані", сміховинні форми, наприклад, „свято близнюків", чи „свято випивки", яке, очевидно, не обходиться, як пишуть „Известия", без „гарячих напоїв". Очевидно, чогось кращого у підсовєтських умовах важко сподіватися, і тому даремні нарікання совєтського центрального органу.

Враховуючи отакі небезпеки з творенням „нової традиції", „Известия" пишуть, що „творення нових радянських традицій, обрядів, свят — справа складна, тонка, яка не терпить поспіху, адміністрування, бюрократичного шаблону. Не всі ще свята і обряди тепер цікаві, не всі мають достатнє ідейно - емоційне навантаження.. Над чіткими, цікавими, не нудними формами наших обрядів і свят треба продовжувати працю".

Як бачимо, йдеться про продуманий плян додаткового наступу на народи російської імперії з метою вбити їхню національну душу.

м. с-ий

Проєкт реформи бюджетової контролі Конґресу

Вашингтон. — Лідери обох палат Конґресу, а також студійна комісія Палати репрезентантів досягнули погодження в питанні ґрунтовної реформи системи бюджетування та контролі Конґресом. Це сталося у відповідь на постійне твердження президента Ніксона, мовляв, Конґрес не має у своєму розпорядженні потрібного механізму, з допомогою якого Конґрес міг би правильно бюджетувати та виконувати контролю над переведенням вжиття бюджетових постанов. Згідно з досягненим порозумінням, якщо воно буде схвалене Конґресом, Конґрес матиме змогу встановляти висоту видатків, визначувати окремі грошеві асиґнування для різних цілей, а також матиме право встановляти додатковий федеральний податок у випадку, коли видаткування упродовж року перевищить визначені межі. Крім того, Конґрес матиме окреме бюджетове бюро, яке допомагатиме Конґресові вести відповідну бюджетову політику.

ГОЛОС ЧИТАЧА

ЧИ МОЖЕ ХТО ДЛЯ СПІВУ ПЕРЕКЛАСТИ ШЕВЧЕНКА Й НАРОДНІ ПІСНІ?

Прочитав я цікаву книжку Івана Деркача про нашого світової слави співака й патріота п. з. „Модест Менцинський" (Вид. „Каменяр", Львів, 1969) і надибав там листа Миколи Лисенка до Івана Франка, в якому Лисенко згадує, що „Менцинський страшенно уболіває, що наша пісня не може в европейськім суспільстві доти ширитись і пропаґуватися, доки тексти до музики не будуть перекладені, і то взірцево перекладені, на німецьку, французьку й інші мови і видані в тих мовах..."

Цей лист навів мене (я не музика й не співак) написати цих кілька завваг. Знаємо, що ще перед війною вийшли твори Шевченка у Варшаві. В тому числі один том перекладів на чужі мови під редакцією кол. міністра освіти Олександра Лотоцького. Але чи вони надаються для співу даною мовою? Ось питання. Чи може перекладені так, що їх тяжко співати, з фальшивим наголосом для співу, як, наприклад, у Монюшковій „Гальці", де Йонтек мусить співати, фальшиво наголошуючи „О Галіно, о єдина дзєвчино моя!" з наголосом в останньому слові на „я", замість на „о".

Наші народні пісні пішли тепер так у моду, що різні Чомкіни попросту крадуть їх музику, додають трошечки свого на початку чи на кінці і видають під своїм прізвищем. Така доля стрінула народну пісеньку „І шумить і гуде, дрібен дощик іде", а навіть „Не ходи, Грицю" (є платівка), а певно й інші.

Щоб добре такі пісеньки перекласти для співу, треба щоб вони не втратили на красі наслідування голосів природи, вітру, шуму річки і т. д. (ономатопоея)). Наприклад, у Шевченковій „Утопленій" вітер тихесенько осоки питає: „Хто се, хто се, по тім боці чеше косу? Хто се?.." або коли старий козарлюга, танцюючи, приспівує: „Дам лиха закаблукам, закаблукам лиха дам, достанеться й передам...", то так і чуємо удари чобіт.

Проф. Іван Боберський на годині німецької мови в Академічній гімназії у Львові говорив, яка то жива акція йде в такій маленькій пісеньці „І шумить і гуде" і стільки в ній образів, що навіть надавалася б на фільмування для екрану. На „Не ходи, Грицю" Михайла Старицького з музикою Лисенка не один „знавець" дивився і дивиться з легковажною усмішкою. Але д-р Лисяк перед війною вмістив був у „Ділі" фаховий фейлетон (кільканадцять чисел), в якому доказував її велику драматичну вартість, що зовсім не уступає чужинним світової слави драмам чи трагедіям, але написана не по-французьки чи в якійсь іншій мові, але по-українськи..

Михайло Лотоцький

СУБОТНИК 21 КВІТНЯ

Совєтська преса заповнена вістками, як то трудящі у всьому СССР готуються зустріти „Червону суботу" 21 квітня, коли все доросле населення СССР мусить вийти на безплатну працю. „Всі як один", „Третій, вирішальний рік п'ятирічки", „Ідемо на комуністичний суботник" і т. п. — такі наголовки вісток у пресі, в тому й київській.

85-РІЧНИЙ ЛИСТОНОША

„Цими днями Іванові Федоровичу Мироненку сповнилось 85 років. Востаннє він розніс листи і пішов на заслужений відпочинок", подала „Радянська Україна" з 1-го квітня вістку про листоношу, який розносив пошту в м. Черкасах з 1913 року і за той час зміряв ногами понад 150 000 кілометрів. Листоношею він пропрацював 60 років, не звертаючи уваги на зливи чи морози. За довгу й важку працю „безіменний листоноша дістав високу урядову нагороду — орден Леніна".

Д-р Василь Вереш

КАРПАТСЬКИЙ ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР

(3)

Карпаторусский Союз у 1938 р. висилав навіть окрему делеґацію до Чехо-Словацької Республіки, щоб своїм демонстративним виступом допомогти в реалізації автономії краю. Отож, треба буде оживити котрусь із згаданих організацій або створити нову загальну, всеамериканську організацію, яка виступатиме в обороні карпатських русинів-українців у Чехо-Словаччині, як теж в інших країнах залежно від потреби.

Якщо взяти під увагу, що в Америці, крім громадських товариств, братських союзів, існують три карпатські католицькі дієцезії візантійського чи східнього обряду, карпатський православний єпископат, менші чи більші групи євангеликів-баптистів, то переведення цього проєкту вимагатиме багато труду.

Не менше важливе завдання — це постанова про зібрання документів про збірки, переведені для Карпатської України в рр. 1938-39, та матеріялів про те, де, коли і як загинули: о. д-р Августин Волошин, президент Карпатської України, сенатор д-р Едмунд Бачинський, міністер її уряду, посол до Сойму, Федір Ревай, заступник голови Сойму та провідник УНО.

Треба зібрати матеріяли та факти про те, де і як загинули наші земляки під час гітлерівського походу на схід — браття Рогачі, Вереш, Теліга, Ришко, Ігнатко, Стерчо ти ін.

Окрему увагу буде присвячено збиранню матеріялів про трагічну смерть наших владик, Єпископа Теодора Г. Ромжі (Ужгород), Єпископа Павла П. Гойдича (Пряшів) та всіх інших членів духовенства із Карпатської України.

Ухвалено зібрати факти про часи мадярської окупації в рр. 1939-1944, щоб ствердити, чому будапештський режим доклав стільки зусилля, щоб здобути Підкарпаття. Досі про згаданий період написано дуже мало, хоча до Америки прибуло багато свідків, що особисто переконалися, які пляни підготовляв мадярський режим для нашого народу і краю.

В 1974 році довершиться 55-ліття Сен Жерменського Міжнародного Договору, що вперше в історії ґарантував для підкарпатських русинів автономність України, як окремої адміністративної одиниці. На той самий час припадає 35-ліття проголошення державної самостійности Карпатської України, що його довершив уряд Карпатської України на чолі з президентом о. д-ром А. Волошиним, та всенародним таємним голосуванням вибраного Карпатського Сойму, що його очолював проф. Августин Штефан.

До цих двох ювілеїв долучуються 50-ліття від часу заснування Карпатської Дієцезії в Піттсбурґу та призначення самостійного владики в особі бл. п. Єпископа Василія Такача, одного з найближчих приятелів о. д-ра Августина Волошина.

Треба належно підготовитись, щоб ці три ювілеї гідно відзначити і приєднати для тієї цілі всі організації американських русинів (українців) та їхніх членів старших і молодших.

При цій нагоді заплановано передати до карпатських музеїв портрети монс. Августина Волошина, президента Карпатської України, проф. Августина Штефана, голови Сойму Карпатської України, як теж всіх трьох губернаторів країни (д-р Г. Жатковича, д-р А. Бескид та Константин Ґрабар).

Ухвалено присвятити окрему увагу ситуації русинів-українців на С л о в а ч ч и н і. Цього вимагає факт, що в 1930 р. статистика виказувала 222,800 русинів на Пряшівщині, а в 1970 р. — тільки 58,667. Із того висновок, що за сорок років затратилося 164,134 душі.

Схвалено створити центральну бібліотеку, в якій були б зібрані всі видання про Карпатську Україну і Пряшівщину та життя його населення. Потрібно зорганізувати дальші семінарі і то по можливості поза Ню Йорком, а в зв'язку з цим влаштувати вечори обговорення останніх книжкових видань.

Найширша ділянка — це видавничі проблеми, бо вони тісно пов'язані з фінансовими засобами Центру. Треба видати Збірник Дослідного Центру, в якому були б подані хоча в скороченні доповіді, виголошені на всіх семінарах та конференціях, монографію про поселення карпатських русинів в Америці та Канаді і біографії їхніх професіоналістів. Готові вже матеріяли о. Івана Сливки, який зібрав усі документи правного характеру про розвиток церковно-громадського і культурного життя іміграції із Закарпаття, праця дир. Михайла Терпака „Розвиток національної ідеології в карпато-українській літературі" та ще десяток інших. Видання публікацій подумані переважно англійською мовою, бо вони призначені передусім для другої і третьої ґенерації, яким тяжко читати видання українською мовою.

До видавничої програми включено теж видання хроніки життя на Карпатській Україні, яку уклав ред. Микола Вайда, що тепер працює над виданням історії Пласту на Карпатській Україні та над збиранням друкованих у пресі та різних виданнях матеріялів про те, що писали чужинці про Карпатську Україну.

Під час конференції голова д-р Степан Росоха привітав редактора видань Українського Конґресового Комітету д-ра Володимира Душника і склав йому подяку за його публіцистичну працю в 1938-39 рр. на користь Карпатської України.

Отець проф. д-р Василій Шерегій подякував присутнім за участь у конференції і закликав усіх до дружньої співпраці в інтересі українського народу.

Після спільної вечері продовжувалась дискусія, в якій висловлювали свої погляди про етнічну ідентифікацію представники тут народженої молодої ґенерації, батьки яких походять з Карпатської України.

Приявні з великим зацікавленням вислухали думки п-і Марґарет Ловелл (її батько на ім'я Їжак з Великого Брезного на Закарпатській Україні). Вона, а з нею разом десятки дівчат, що закінчили коледжі, тепер досліджують своє походження.

Докторант Колумбійського університету, Едвард Касинець, який був на студійній стипендії в Москві і Ленінграді, інформував про свою дослідну працю. Д-р А. Ренофф та д-р П. Маґочі підкреслювали важливість дослідів суспільно-громадського життя карпатських українців-русинів. Найцікавіший виступ був п-і Марійки Маґочі, яка нещодавно приїхала на постійне перебування до ЗСА з Пряшева і розповідала про життя пряшівських русинів-українців у третій Республіці Чехо-Словаччині.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА 100 РОКІВ БУДУЄ СВІТЛЕ МАЙБУТНЄ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ НА НАЙТРИВКІШИХ ОСНОВАХ НАУКИ, ЗНАННЯ І ПРАВДИ. ДОПОМОЖІМО ЙОМУ В ЦЬОМУ ЩЕДРОЮ ПОЖЕРТВОЮ НА ЙОГО ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД!

SHEVCHENKO SCIENTIFIC SOCIETY
302 WEST 13th STREET NEW YORK, N.Y. 10014

СОВЄТСЬКУ АГЕНЦІЮ ТАСС ЗАСУДИЛИ в Бейруті у Лівані на грошову кару 15.000 дол., що їх мас заплатити чотирьом видатним ліванським діячам за клевету. ТАСС проголосив був заяву Філбі, кол. англійського дипломата, совєтського шпигуна, який у 1963 році втік до Москви і там тепер живе, — що ті 4 ліванські діячі були на службі розвідки. Вони заскаржили представника пресової агенції ТАСС-а у Лівані, зажадавши відшкодування кожному по 18.300 дол. Суд признав їм правду, але обнизив їхню претенсію.

У Ню Йорку відбулася річна нарада представників Відділів „Самопомочі"

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ви журналу „Наш Світ" інформував присутніх голова Редакційної Колегії, господарчий референт Гол. Управи Роман Раковський.

Звідомлення з праці поодиноких Відділів подали: Балтимор: фінансовий референт Іван Михайлишин, Гартфорд: заст. голови Володимир Василенко, Джерзі Сіті: голова Відділу й член Головної Управи Франк Колодій, Нюарк: Михайло Цапка, довголітній голова Відділу й голова Головної Контрольної Комісії, Ню Йорк: Богдан Ластовецький, голова Відділу й заступник Голови Гол. Управи, Лев Пришляк і Франк Колодій члени Головної Управи за Кодус, Лвосейк: голова Петро Смородський, Ярослав Петрик — член Гол. Контр. Комісії, Филядельфія: Іван Шаран фінансовий референт й промотор праці на терені Відділу й Михайло Ковальчин, член управи Відділу й організаційний референт Головної Управи, Честер: Степан Микита голова, Іван Процишин — довголітній секретар Відділу, фінансовий референт Осип Кізюк. У звідомленнях підкреслювано працю й успіхи Відділів у ділянках організаційній, (придбання членів), культурно - освітній, щодо участи Відділів у загально - громадських святкуваннях, постійної опіки над школами українознавства, садочками так місцевими як і в Европі й Півд. Америці, співпраці з місцевими організаціями, головно молодечими, допомоги членам порадами в різних їх життьових потребах, поповнювання американських бібліотек англомовними книжками з українською тематикою, організування секції старших віком членів (емерити) при Відділі, в ділянці допомоговій — про збірку одягу й висилку пакунків й грошових датків до різних країн для потребуючих українських людей, переведення грошових збірок на листи Централі, відвідування хворих по шпиталях чи домах. Підкреслювано теж деякі труднощі в праці на місцях, а між іншим брак тут і там співпраці від кредитових кооператив, спонзорованих Відділами Самопомочі. На нараду прибув теж голова Об'єднання Українських Організацій Великого Ню Йорку, адвокат Роман Гуглевич, — голова Головного Товариського Суду, що його привітав голова Централі дир. Степан Сприньский.

Після перерви референт Суспільної Опіки Головної Управи Володимир Сохан виголосив доповідь на тему: „Вага й значення Суспільної Опіки в рамцях діяльности ОУА „Самопоміч" і подав у ній низку думок й практичних порад успішного переведення збірки на допомогу потребуючим братам в розсіянні та в рідному краю, про потребу сконцентрування збіркової акції для якнайбільш доцільного її розподілу. Після доповіді В. Сохан відограв з магнетної стрічки надане на Україну через „Голос Америки" інтерв'ю з секретарем Гол. Управи д-ром В. Палідвором про ціль і завдання ОУА „Самопоміч", про її вагу, значення й досягнення в праці на протязі 25 років її існування. З черги представники Відділів подавали свої побажання, беручи до уваги так звіти членів Гол. Управи, як теж поодиноких Відділів, з метою ще кращого розгорнення діяльности організації, головно в ділянці суспільної опіки. Накінець секретар відчитав привіт від голови Ради ТУК дир. Омеляна Плешкевича і голови Екзекутиви ТУК Дмитра Григорчука, а відтак всі побажання й рекомендації учасників наради, що їх вони прийняли й одобрили з тим, що Головна Управа повинна вкоротці подати їх до відома обіжником для всіх Відділів. Ресумуючи вислід наради голова Централі С. Сприньский в кінцевому слові підкреслив, що звіти поодиноких Відділів були дуже цінними, бо вони виявили при безпосередній зустрічі ту велику працю, що її при всіх труднощах виконала наша загально - громадська організація „Самопоміч" на добро нашого членства й цілої української громади в розсіянні, як теж і в рідному краю. Подякою всім учасникам за прибуття, жертвенну працю, щиру, одверту і добром справі подиктовану виміну думок і проханням передати привіт від Головної Управи членам Управи і всьому членству Відділів — після переведеної молитви закрив голова Централі ту так корисну й успішну нараду.

В. П.

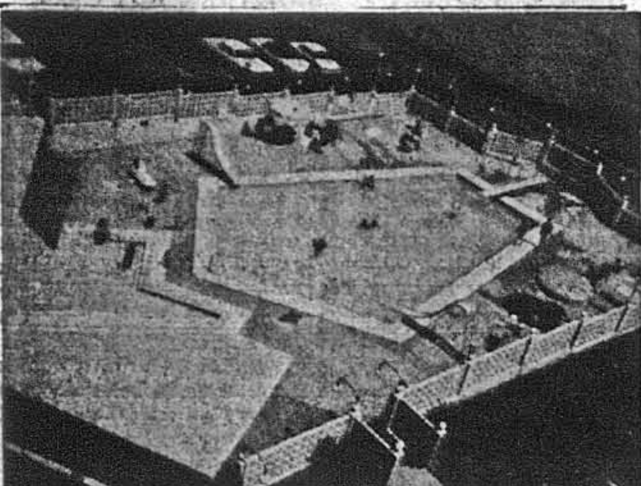
Також у Канаді дорожчає м'ясо

Оттава.— За минулий березень індекс цін на харчові продукти зріс у Канаді на 2,2 відсотка — найвище за останні місяці, а за минулий рік на 8,3%. У Палаті Представників Комісія цін на харчі почала домагатися створення окремого сталого Комітету, який вивчав би стан справ і подавав урядові рекомендації, як найкраще боротися проти зростаючої дорожнечі. Статистичні дані виявляють, що в Канаді за останній рік помітно зменшується кількість скоту, призначеного на м'ясо. Хоча м'ясо й ін. м'ясні вироби дорожчають, все таки на тому найменше заробляють скотарі, кошти для вирощування худоби зростають, і деякі малі фарми через це закриваються. Урад Трудо не поспішає зносити рішень, хоча загально вважають, що Канада повинна плекати більше тварин, призначених на м'ясо. Збільшення такого поголів'я вимагає багато часу, від 3 до 5 років. Населення невдоволене зі зросту цін на м'ясо та інші харчі, але покищо не вдається до організованого бойкоту, як це було минулого тижня в ЗСА. Тут частина населення й цього тижня буде купувати більше курей, риби тощо, чим м'яса.

Леонід Полтава

БУДІВНИЧІ НОВОЇ АМЕРИКИ

(2)

Купелевий басейн входить до комплексу будов п-ва О. і Г. Воскобійників на „Парк Пляза", у Стейт Коледжі Па.

— Наш батько, крім малого заробітку на заводі, — згадує п-і Галина, — їздив десь по яблука, міняв, купував, продавав і привозив по жменьці щось із'їсти для дітей. У снігах, серед голодних людей і озвірілої „власти", він ризикував не раз життям, і таки врятував нас.

— Їздили наші люди на Донбас, на Кузбас, працювали в шахтах і так рятувались. Найбільше їздили в Росію по хліб. Вона не була призначена на голодову смерть так, як Україна. Найбільш упривілейованими, — знову вступив у розмову господар, — були комуністи-колективізатори, НКВД, військовики, пропагандисти. Вони виконували плян Москви. На базарі в Миргороді вмирали по 200-300 людей щоденно. Щоб пройти до центру міста, я мусів на хідниках переступати щонайменше 100 трупів, а їх же забирали що два дні! Декотрі села на 1 000-2 000 душ вимерли цілковито, не залишилося ні одної людини. Лише подекуди блукали здичавілі коти. Колгоспні коні ходили, мов ті кістяки, по селах і хуторах. Гинули люди, гинула й тварина без людини.

— Ми вижили. Але в 1937 році, за ката Єжова, — згадує Олекса Григорович, — батька заарештували, вивезли до Лубень, і він вже ніколи не повернувся додому.

„Гай-бол", кава, тістечка. Стіну великої вітальні прикрашують картини та багато скульптур талановитого Капустянського... Між ними одна велика... розміру — вусатий козак на коні, у дозорі. Немов дивиться у майбутнє, щоб ніколи не повторилось на Українській Землі то, що сталося 40 літ тому. З дальшої розповіді довідуюсь, що рідний брат п-і Галини Микола Дробот трагічно загинув уже в Америці, під час праці. І стає зрозуміло, чому 10-го березня в Гартфорді, Конн., на прийнятті, влаштованому знайомими й друзями цієї родини з нагоди здобуття докторату проф. Михайлом Воскобійником, гості пропонували назвати Фундацію Олекси і Галини Воскобійників при УВАН іменами сл.п. батька Григорія Воскобійника та сл.п. Миколи Дробота. Це були люди праці, знання, ініціятиви. Вони, хоч і за різних обставин, загинули, але не вмерли.

За 5 коротких років

Як згадано, п'ять років тому п-во Воскобійники збудували три великі мешканеві доми з люксусовими апартаментами: 1 528 кімнат (лише електрика на ті три будинки коштує близько 30 000 дол. річно). А впродовж останніх п'ятьох років Олекса і Галина Воскобійники запляновали і збудували ще 7 житлових будинків, поселивши в люксусових і доступних по ціні помешканнях декілька тисяч людей. П'ять років тому, представник „Свободи" бачив кілька авт, що належали цій будівельній фірмі, а нині їх понад 30, і навіть „супервайзори" одержують від фірми особові авта.

У неділю ми їздили з п-вом Воскобійниками оглянути кілька домів, висотених килимами, з надзвичайно зручною, розумно заплянованими помешканнями, із невидимими шафами у стінах, з усіми удогідненнями нашого модерного віку; з бальконами, що запрошують відірватися від щоденних справ і відпочити, дивлячись на недалекі тепер ледь засніжені гори. Здалеку ми бачили високу вежу телевізійної корпорації „Гордого Орла", також власність п-ва Воскобійників. Та станція за неціліх 2 доляри місячно доносить до жителів багатьох гірських районів найкращої якости програми ЕйБіСі, СіБіЕс, ЕнБіСі та місцевої освітньої програми. Не даремно місто трактує цих людей, як будівничих нового Стейт Коледжу і нової, досконалішої Америки. Олекса Воскобійник отримав від Міської Управи грамоту-подяку за працю в Review Design Board для громади. А звідки взялася час ще й на це — таємниця господаря.

Над містом височать 10 великих світлих будинків, немов 10 кораблів, що випливли у столітнє плавання. Це твори тих, кого 40 років тому большевицька Москва призначала на голодову смерть. Цей успіх, оці понад 1 200 люксусових апартаментів, збудованих за плянами Олекси і Галини Воскобійників, догляненi до подробиць, щоб були найвигіднiші, — дійсно гідна відповідь творчих українських людей нищителям народів у Домі Неволі, за вислов Лесі Українки, — в СССР.

— Ми придбали великий компютер, — розповідає господар. Те, що дружина і я мусіли опрацьовувати та обраховувати тижнями, і то працювати це розгинаючись, — тепер маємо за кілька хвилин. Це дало нам трохи більше вільного часу.

Крім цих 10 домів, де є все, від бальконів і телевізій до пралень, п-во Воскобійники реалізують інший плян, складений ще перед 1968 роком. Його здійснення вимагало й вимагає великого вкладу праці, знань та студій. Про це що писала газета „Сентр Дейлі Таймс" з 24 серпня 1972 року у вістці „Одержано дозвіл на повітову телевізійну станцію": „Федеральна Комісія Інформацій видала зареєстрований Телевізійній станції і мережі у Стейт Коледжі, власником якої є Олекса Воскобійник, дозвіл на будову такої комерційної телевізійної станції, канал 29". На горі, що підіймається на 1 000 стіп над морем, буде змонтована телевізійна вежа висоти в 500 стіп, на віддалі кількох миль від летовища Мід-Стейт, на що також одержано дозвіл від Федеральної агенції у справах авіяції. Телевізійна студія буде в самому місті Стейт Коледжі, а зображення до вежі пересилатимуть з допомогою мікрохвиль. Далі йде довгий список міст і місцевостей в радіюсі 100 миль, телевізійний екран яких збагатиться новою програмою.

Олекса Григорович розповів більше про цю справу. Станція матиме назву WTIE-TV, канал 29. Програма буде кольорова. Її засяг — 100 миль навколо Стейт Коледжу, в центрі Пенсильванійського стейту. Її будова буде коштувати кругло 4 мільйони долярів. Уже комплектується штаб — біля 30 людей, фахівців своєї справи.

— На всю Америку є 517 телевізійних станцій, а нашого типу є лише 97. Десь через місяць розпочнемо конкретну будову, все вже підготоване.

Власники нової телевізійної станції в Америці — пані Галина і Олекса Воскобійники. Таких випадків на всі ЗСА є лише три. Здійснюване нашими земляками підприємство відкриє деякі можливості і для українських фахівців, а можливо й сценаристів-письменників, мистців-малярів, композиторів та ін. творчих людей. Телевізійна станція подаватиме програми до 17 повітів, її найголовніше завдання — якнайкраща обслуга глядачів центральної Пенсильванії: розвага, відпочинок, інформації, спорт, новини з ЕйБіСі і т.д. В 11-ти щоденниках будуть публікуватись її програми, а також у „TV-Guide" та інших цього типу виданнях. Телевізійна станція п-ва Воскобійників буде афільована з ЕйБіСі, що вже є особливим успіхом ініціяторів. Станція надаватиме програми від 5-ї вечора до 12 г. ночі, а в суботи й неділі — з самого ранку. Із усієї програми п-во Воскобійників зарезервували собі 35 відсотків часу — для власних програм: фільми, новини, місцеві справи, реклями тощо.

Автор мав нагоду ознайомитися з 24-сторінковою книжечкою — пропозицією про відкриття Телевізійної станції. На тих 24 сторінках — ідеї, знання, досвід багатьох людей. Після зібрання всіх даних, її опрацював на доручення власників, спеціяліст із ділянки радіо і телевізії, випускник Пен Стейт Університету письменник і журналіст В. МекКевіт. Із точних списків (яких безліч, як і цифр, фрекwенції хвиль тощо довідуємося, що станція обслуговуватиме 1 мільйон глядачів.

Нове, велике підприємство — і така ж буде його роля.

— Кілька років пішло на підготову, на вивчення справи, проблем тощо. Якнайбільше знання, повна відповідальність і повне довір'я — це три кити, на яких колись трималась планета Земля, — усміхаючись, говорить Олекса Григорович, — а в Америці на них тримається бизнес.

(Продовження буде)

Київське радіо передає більше Москви, чим Києва

Перегляд щоденних радіопрограм Радіо Київ для міста, области і всієї України виявляє, що київське радіомовлення дедалі, то більше поступається місцем і часом московському радіо, у деяких днях обертаючись у звичайний ретрансляційний вузол програм із Радіо Москва. Тематично й часово середня, звичайна програма Радіо Київ складається з українськомовних передач та з трансляцій з інших станцій — із Москви, в тому й радіостанції для молоді „Юность", Беремо для прикладу з „Довідкового відділу" газети „Радянська Україна" з 30 березня 1973 р. повідомлення про програму Радіо Київ на 31 березня 1973 року. Українськомовні, „місцеві" надавання, здебільшого короткі часово, були того дня такі: Останні новини, програма радіостанції „Колос" (для колгоспників), Оголошення, програма радіостанції „Зміна" (для молоді), огляд „Україна індустріяльна", Від суботи до суботи, Огляд республіканських газет, Музика і музиканти України, Радіожурнал „Слово по слову", Танцювальні мелодії, Жіночий радіоклюб „Веселка", Останні новини і музична програма „Добрий вечір" — остання, після якої йшли заключні „Останні вісті" з Москви і трансляція російських надавань радіостанції „Юность".

Радіо Київ розпочинає свої програми російською мовою, транслюючи з Москви о 6 г. ранку „Останні новини", о 6:30 — гімнастику, а потім між здебільшого короткими українськими програмами, перечисленими вгорі, йдуть такі радіопрограми з Москви через Київ для України: Огляд газети „Правда", Наш коментар, По сторінках центральних газет, Фізкультуру в маси, Спортивні пісні й марші, Радіожурнал „Служу СССР", Пісні Е. Колмановського, Радіостанція „Молодая Гвардія", Останні вісті, Радіостанція „Юность", Виступ міністра геології СССР, Музичні вечори для юнацтва (годі в перерві передаються українською мовою Останні вісті), Спортовий щоденник, Останні новини, Програма радіостанції „Юность" — після „Останніх новин", коли з Москви передають також бій годинника з Кремлю. Не вказано, скільки часу триває трансляція російської програми для молоді „Юность", яку Радіо Київ подав розпочинає надавати від 12 г. 8 хв. ночі — і далі, не відомо, до якої години ранку.

Радіо Москва має в Радіо Київ кращі години та надає російські програми на різні, здебільшого цікавіші, теми.

„ГОЛОС АМЕРИКИ" ПРО ВІРУ ЛЕВИЦЬКУ

Вашінгтон. — Державна радіовисильня „Голос Америки" передала з рамени Українського Відділу в огляді культурного життя українців у Америці програму 24 березня, що була присвячена 40-літтю сценічної діяльности актриси Віри Левицької з Філядельфії та новій довгографічній платівці „Медея", де актриса виконує головну ролю.

Приймається оголошення святочних побажань у „Свободі"

Адміністрація „СВОБОДИ" повідомляє, що, йдучи назустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного Великоднього числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ:

1 цаль через 1 шпальту	$ 3.00
1 цаль через 2 шпальти	5.00
2 цалі через 2 шпальти	10.00
3 цалі через 2 шпальти	15.00
4 цалі через 2 шпальти	20.00
5 цалів через 2 шпальти	25.00
6 цалів через 2 шпальти	30.00

та в інших розмірах.

Треба сподіватись, що загал нашого Громадянства використає цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдальших закутинах світу, куди звичайна пошта завезе в такий способ цю вістку. Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким оголошенням окремої вартости і значення.

Оголошення приймається:
за НОВИМ СТИЛЕМ до 14-го КВІТНЯ 1973 РОКУ
за СТАРИМ СТИЛЕМ до 21-го КВІТНЯ 1973 РОКУ

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ З ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошення, надсилати до:

"SVOBODA"

83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

СПОРТ

ГАКІВКА

„Чорноморська Січ" — „Ігелс" Юньйон 10:1

Нюарк 13 березня. — Уже розпочалися фінальні гри т. зв. плей оф у Гаківковій Лізі Юньйон Кавнті. Згідно з розкладом гор у І півфінальних серіях, відбулися зустрічі пар: Плейнфілд - Вестфілд (1 і 4 місця) і „Ч. Січ" - „Ігелс" (2 і 3 місця). В обидвох зустрічах перемоможцями вийшли фаворити: Плейнфілд і „Ч. Січ". Чергові відплатні змагання між цими парами відбудуться у наступний вівторок. У звітних змаганнях „Ч. Січ" мала замітну перевагу і вже в І періоді вела 3:1, що його здобули: Масій, Олійник і Дзіман. В ІІ періоді українські гаківкарі продовжували домінувати і закінчили його вислідом 7:1. Чергові голі для „Ч. Січі" стріляли: Лебедь, Семанишин і двократно Марко Соловей. В ІІІ і останньому періоді „Січовики" остаточно встановили вислід 10:1, після цього, як втрете в цій грі Соловей, вдруге Орест Лебедь і Квін, стріляли дальших три голі.

„Чорноморська Січ" — „Флаєрс" 8:0

Нюарк 17 березня. — Продовжуються змагання в Гаківковій Лізі Велі Скейтерс. Після високої поразки „Ч. Січі" 1:6 з Вейн Сінерс, значно загострилася боротьба за звання чемпіона тієї Ліги. Щоб остаточно здобути чемпіонат „Ч. Січі", треба виграти всі три залеглі змагання, в цьому числі одну зустріч зі згаданим клюбом Вейн, в якому виступають — між іншими — сини президента Ліги. Будучи теж суддею сам президент, як і його приятелі — судді, часто кривдять наших спортовців — рішеннями, що явно промощують дорогу до чемпіонату згаданій дружині. Саме тому в звітних змаганнях „Січовики" свідомі цього — грали з надзвичайною посвятою, великим бажанням перемогти, без зайвих фавлів, щоб не дати причини суддям до висилки їх до карного „ложа", чи навіть суспенд. Завдяки цій найправильнішій тактиці, українські гаківкарі здобули високу перемогу з цим чільним противником, яким був минулорічний чемпіон „Флаєрс". Серію голів започаткував Сурович, який в І періоді започаткував двома гарними голями, після яких Мельник, Гудак і М. Квін здобули вислід періоду 5:0. У другому періоді знову відзначився Гудак, який вперше в складі „Ч. Січі" здобув свій „гет трик", стріливши в ньому чергових два голі. В ІІІ періоді, Гудак завершив вислід вечора — 8:0.

Показник табелі Гак. Ліги Велі Скейтерс після цих змагань:

1Ч. Січ — 17 гор, 28:6 точок, 2. Вейн Сінерс 16 г., 24:8 т.; 3. Флаєрс — 18 г., 22:12 т.; 4. Кіннельон — 17 г., 12:22 т.; 5. Маунтен Лейк — 19 г., 12:16 т.; 6. Пассейк Велі — 16 гор, 4:28 точок.

ФУТБОЛ

„Чорноморська Січ" — Молфетта Ф. К. 1:0

В передодні до цих мистецьких змагань „Мейджер Дивізії" Шейфер Ліги Ню Джерзі, Управа Ліги повідомила УСТ „Ч. Січ", що Молфетта ФК не прибуде на площу, віддаючи нашим футболістам дві точки без гри.

„Чорноморська Січ" (юнаки) — Португальський СК (юнаки) 1:1

Голя для „Ч. Січі" здобув Тилко. В цій дружині старших юнаків попишуться минулорічні учні, випускники Спортової Школи „Ч. Січі": Ю. Ілемський, брати Ю.-В. і В. Бакуни, Б. Лоневський і згаданий Т. Тилко. У звітних змаганнях ще виступали: І. Шиманик, І. Маза, С. Колісник, Г. Мавро, Д. Чикино, Н. Бакун — менаджер, М. Бакун — тренер.

„Стар Леджер" про УСТ Ч. Січ"

Недільний „Стар Леджер" 18 березня ц. р. помістив на спортовій сторінці репортаж колюмніста Джефа Толвіна — під наголовком „Фармігa сакер скил біген ирлі ін Арджентіна". Започатковувавши цей репортаж про „короля" стрільців „Ч. Січі" і Шейфер Ліги — Михайла Фармігу, який у дитячих роках-перебував з батьками в Аргентині, Толвін згадує далі про надзвичайні успіхи футболістів „Ч. Січі", що їх вони здобули в 3-ох останніх роках. У згадках про Фармігу інформує точно, що цей талановитий спортовець народжений в Україні, а далі вичислює імена інших чолових футболістів, менаджера і тренера Михайла Паливоди. В кінці репортажу цитує вислови президента ЮССФА на стейт Ню Джерзі, Едварда Кеннеді, що „Ч. Січ" та інші чолові клюби Шейфер Ліги в останніх роках виросли до тієї міри, де вони почали домінувати в компетиціях, в яких до цього часу вигравали дружини ДАФБ (Німецько - Американського Союзу).

О. Твардовський

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСоюзу

П'ЯТНИЦЯ, 13-го КВІТНЯ 1973 р.

НЮАРК-ІРВИНГТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Зап. Січ 371 Відд. о год. 7-ій веч. в залі УНДому в Ірвінгтоні. Проситься чл. вирівняти залеглі вкладки. — Стефанія Стецiв, гол., Леся Назарук, касир, Ю. Варанюк, секр.

НЕДІЛЯ, 15-го КВІТНЯ 1973 р.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64 Відд. о год. 2-ій по пол., у Винярського, 482 Мейн ст. Проситься чл. прибути, бо є важна справа. — І. Бурний, секр.

ЧІКАГО, Ілл. Річні загальні збори Т-ва Леви 399 Відд. о год. 12-ій дня в домівці УАСТ Леви, 2353 W. Chicago Ave. Проситься чл. обов'язково прибути. — Управа.

ДЕТРОЙТ, Міш. Місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 292 Відд. о год. 1:30 по пол. в УНДомі. — І. Вацук, гол., П. Федик, фін. секр.

КЛІФТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Укр. Січ 182-ий Відд. від год. 11-1, в залі Укр. Правосл. Церкви при 635 Broad St. Проситься чл. прибути і вирівняти залеглі вкладки. — Гр. Климен-ко, секр.

ДЕТРОЙТ, Міш. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 75 Відд. о год. 1-ій по пол. в УНДомі. Проситься прибути на збори і вирівняти вкладки. С. Леськів, рек. секр.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42-ий Відд. о год. 2 по пол. в УНДомі при 237 Гоуп Аве. На порядку: вибір - доповнення Святкового Комітету посвячення Відд. прапору, що має відбутися 9 грудня 1973 р. Проситься про численну участь. — В. Марущак, рек. секр.

ЧИ ВАША ДИТИНА ХОДИТЬ ДО УКРАЇНСЬКОЇ СВІТЛИЧКИ? ЗВЕРНІТЬСЯ У ЦІЙ СПРАВІ ДО ВИХОВНОЇ РЕФЕРЕНТКИ ВІДДІЛУ СУА, ЩО Є У ВАШІЙ МІСЦЕВОСТІ.

НОВИМИ ДОРОГАМИ

„Новими Дорогами" — нова книжка, яка недавно вийшла з друку. Це біографічна історія написана на підставі документів про Канадійське піонерське життя в степовій провінції Манітоби, зібраних за останніх 75 років. У книжці багато ілюстрацій про піонерське і сучасне життя українців Канади. Книжка написана легкою українською мовою, і видана в опрацюванні Наталії Когуської. Книжка нараховує 242 сторінок, видана на добрім папері та з гарною обкладинкою. Ціна книжки 5.00 дол.

Замовлення просимо слати до видавця:

WILLIAM PEREPELUK
1103 Main Street South
DAUPHIN, Manitoba, Canada R7N 1M5

ТАРЗАН, Ч. 6916. Бандити раді, що схопили Тарзана

„Чим більші вони, тим швидше наші кулі з пружинного кріса кладуть їх у сон!"

Наш вождь мудрий, що спинив мене, щоб я не вбивав кулею! Ворог, який спричинив нам стільки турбот, заслуговує на довгі тортури!

Головна квартира кличе на шого голову до радіоапарату, Беніто! Радше ходи мерщій до апарату, щоб не казати йому чекати!